

Світлини з архіву Володимира Сапона

Михайло Слабошпицький і Михайліна Коцюбинська (справа) з чернігівцями. Вересень 1996 р. Музей М. Коцюбинського.

Фото Володимира Ятченка.

Панорама

Новий проект «Михайло Коцюбинський. У колі друзів»

у Чернігівському літературно-меморіальному музеї-заповіднику М. Коцюбинського відбулася презентація нового мистецького проєкту «Михайло Коцюбинський. У колі друзів». Перша зустріч була присвячена видатному українському письменнику, видавцеві Леоніду Глібову. До речі, 5 березня відзначено 190-річчя від дня його народження.

Автор і ведуча проєкту Наталія Коцюбинська звернула увагу гостей, що цього року під час традиційних щомісячних зустрічей розмова піде про однодумців, соратників письменника.

Хоча Коцюбинський і Глібов не були особисто знайомі, проте є чимало ниточек, що пов'язують цих двох талановитих людей, котрі в різний час жили в Чернігові. Саме про ці звязки, а ще про особистість і творчу долю Л. Глібова та його нащадків говорили того вечора в затишній му-

зейні залі.

Нова зустріч — 17 березня. Вона буде присвячена Миколі Лисенку.

Валерій Інютін: фотохудожник, журналіст

В обласній бібліотеці ім. В. Короленка відбулась година пам'яті відомого чернігівського фотохудожника, журналіста Валерія Інютіна — до 75-річчя від дня його народження.

Робота в газетах «Комсомолець Чернігівщини» та «Деснянська правда» стали для Валерія трудовою школою майстерності. Фото Інютіна друкували на шпальтах багатьох газет і журналів. У його біографії — золоті медалі на фотоконкурсах в Іспанії, престижні персональні виставки в Бельгії, Швейцарії, ряді інших країн.

Один із найвидатніших письменників світу — колумбієць Габріель Хосе де ла Конкордія Гарсія Маркес (народився 6 березня 1927 р., Араката, Колумбія — помер 17 квітня 2014 р., Мексика).

Навчався у національному університеті Боготи на юридичному факультеті. Від 1954 року працював у газеті «Ель Еспектадор». Як кореспондент газети побував в Італії, Польщі, Франції, Венесуелі та США. 1959 року в Нью-Йорку в нього і його дружини Мерседес, з якою письменник прожив усе життя, народився син.

Поряд із кореспондентською діяльністю Маркес почав писати оповідання і кіносценарії. 1955 року опублікував роман «Сухе листя», 1961 року — повість «Полковнику ніхто не пише», 1962 року — роман «Лиха година». Світове визнання колумбійському письменнику приніс роман «Сто років самотності» («Cien años de soledad», 1967). Дуже відомі також романи «Осінь патріарха», «Кохання під час холери» (за цим романом знято чудовий фільм).

У 1982 році Маркесу було присуджено Нобелівську премію з літератури — «за романі і оповідання, в яких фантазія і реалізм поєднані у світі яви, що віддзеркалює життя і конфлікти цілого континенту».

Фільм «Кохання під час холери» за романом Маркеса

Габріель Гарсія Маркес: 90-річчя від дня народження

Маркес і його герої говорять до нас

Читати з виступів, інтерв'ю Габріеля Гарсія Маркеса, а також фрази з його творів. Не будемо розрізнати, де саме говорить особисто письменник, а де — його герой, і він сам, може, й не поділяє таких думок. Усе це — світ Маркеса, цікавий, барвистий, несподіваний, мудрий.

Умій цінувати того, хто без тебе не може, і не ганяйся за тим, хто щасливий без тебе!

Люди настільки не праві, думаючи, що, коли вони старіють, перестають любити: навпаки, вони старіють, тому, що перестають любити.

Як шкода, що ми зустрічаємо «не тих» задовго до того, як зустрічамо «тих».

Минуле — брехня, для пам'яті немає доріг назад. Кожна мить життя — це можливість.

Я не ношу капелюха, щоб ні перед ким його не знімати.

Знання і мудрість приходять до нас тоді, коли вони вже не потрібні.

Він зробив для неї, здається, все, що можна, за винятком одного — забув запитати: чи здатні всі ці його старання зробити її щасливою?

Не обманюйтесь, не думайте, начебто щось, чого чекаєте і на що сподіваетесь, буде тривати довше, ніж це бачать ваші очі.

Немає таких ліків, здатних вилікувати те, що може вилікувати щастя.

Стань кращим і сам зрозумій, хто ти, перш ніж зустрінеш людину, стосовно якої будеш сподіватися, що вона тебе зрозуміє.

Немає нічого більш схожого на самотність влади, ніж самотність слави.

Щоразу відривався від занять і телефонував цілими днями, день за днем, поки не зрозумів, що в цього телефону немає серця.

У кохання і в чумі симптоми однакові.

Він говорив так, ніби серце тримав на відкритій долоні.

Люди живуть і носять однакові імена — і різні, майже карнавальні, маски. Хто відрізить героя від зрадника, а повію від святої?

Вона володіла рідкісним даром не існувати доти, поки в ній не з'явиться необхідність.

У сімейному житті легше ухилитися від катастроф, ніж від прикрих дрібниць.

Головне в житті суспільства — вміти справлятися зі страхом, головне в житті подружжя — вміти справлятися з нудьгою.

Навіть у ті повні сум'яття і тузи дні, коли він, не-видимий, стежив за нею і чекав відповіді на перший лист, вона завжди поставала йому в сяйві ясного дня, де, немов облите рожевим дощем, цвіло мигдалеве дерево і де завжді, будь-якої пори року, був квітень.

У біді кохання знаходить велич і благородство.

Завжди знайдуться люди, які заподіють тобі біль. Треба продовжувати вірити людям, просто бути трохи обережнішим.

Дивна властивість — здатність думати про минулі радищі без гіркоті і каяття.

Для цілого світу ти можеш бути лише людиною, але для однієї людини ти можеш бути цілим світом!

Краще прийти невчасно, ніж чекати запрошення.

Мудрішого від життя нічого не придумаєш.

Справжній друг — це той, хто триматиме тебе за руку і відчуватиме твое серце.

Не плач від того, що це закінчилося. Усміхнися від того, що це було.

Не витрачай стільки зусиль, усе найкраще трапляється несподівано.

Жодна людина не варта твоїх сліз, а ті, хто варті, не змусять тебе плакати.

Цікаве про українських письменників

Валерій ШЕВЧУК
Із книги «Із вершин та низин»

Химерна доля поета

Поет Мусій Кононенко був сином кріпака з Полтавської губернії. Навчався в сільській школі всього дві зими й ледве вмів читати і писати. Ще в школі почав складати вірші каліченою російською мовою. Якось був свідком, коли циган скривив чоловіка. Мусію стало шкода того чоловіка, і 12-річний хлопець описав ту пригоду віршами, показав старшому братові, що був письменніший за нього. Брат сказав, що наче кінця не вистачає, і приписав од себе кінець по-українському. Це дуже здивувало юного поета, бо ніколи не дово-дилось йому бачити українських віршів, і він спілив брата:

— Хіба можна скласти вірші мушикою мовою?

— А чому ж не можна, — від-казав брат, — адже в нас співа-ють пісні, а пісня — то однаково, що і вірш.

Розмова ця запала хлопцеві в серце, він почав складати вірші на зразок народних пісень.

Незабаром помер батько, і треба було Мусієві допомагати старшому братові в господарстві, хоч сам він був кволяй і хворобливий. Через два-три роки помер і поетів брат, становище М. Кононенка стало нестертне — до сільської роботи був нездатний. Переїхавши у цюму, дядько відвіз 16-річного хлопця (1860 року) до Києва і віддав його на службу до професора Шкляревського. Тут уперше побачив він українські книжки, що продавалися на столицях на Хрестовиці, і купив собі «Тополю» й «Наймичку» Т. Шевченка. Над «Наймичною» плакав, як дитина. Це знову привернуло хлопця до віршування, оскільки лакейська служба давала вільний час. Про це дізнявся професор Шкляревський і оповів знайомим, які зацікавилися долею талановитого самородка. 1883 року було надруковано на кошти тих людей поему М. Кононенка «Нещасне кохання», а сам поет почав готуватися з допомогою своїх до-бродіїв до іспиту на сільського вчителя. Однак підійшов йому час іти в солдати, і, тільки пробувши в солдатах чотири роки, зміг Кононенко знову взятися за перо — став у 90-их роках XIX століття діяльним співробітником часописів «Зоря», «Правда», «Буковина», «Дзвінок», «Літературно-науко-вий вісник», вміщував там вірші, прозу та критичні статті.

Згодом М. Кононенко зійшов із літературної арени, але в 1917 — 1918 роках видав у Полтаві п'ять томів власних поетичних творів під загальною назвою «Хвилі».

Турок і козак

Серед українських поетів XIX ст. був справжній турок. Його ім'я — Крижан-паша. Народився на Кіївщині, але предки були турецького роду. Друкував поезії в альманасі «Складка» (1897 р.) та в періодиці. Не забував і своєї першої батьківщини, маючи постійні зносини з Туреччиною.

У селі свого імені

Один із письменників жив у селі свого імені. Це Тимофій Бордуляк, який мешкав у с. Бордуляки. Село заснував далекий предок письменника.